

Provincie Noord-Holland

Provincie Noord-Holland

Gemeente: HOLLANDS KROON

Plaatselijke aanduiding:

STROEËRDIJK 1

1777 PG HIPPOLYTUSHOEF

Kadastrale aanduiding:

Kad. gemeente:

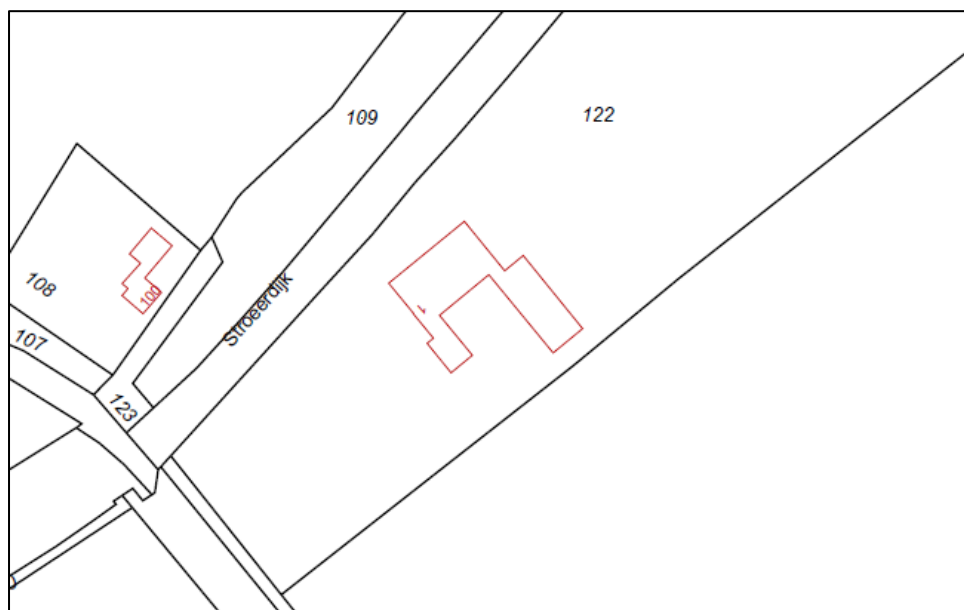
WIERINGEN (gemeente HOLLANDS KROON)

Sectie:

H Nummer: 122

Datum foto's:

23 augustus en
26 september 2016

Inleiding

De STOLPSCHUUR, een bijzondere afgeleide van de Noordhollandse stolp, in 1850 gebouwd als wierschuur, is vrij gesitueerd aan de zuidoostzijde van de Wierdijk met de noklijn parallel aan de dijk. De schuur hoorde bij de 'West Hoeve', één van de eerste boerderijen in de Polder Waard Nieuwland (ingedijkt in 1847). Later droeg de boerderij de naam 'De Omval'. Na sloop van het oude voorhuis is in 1969 aan de zuidoostzijde een nieuwe woning met een koestal gebouwd. In 2016 is de wierschuur gerenoveerd en verbouwd ten behoeve van de nieuwe bestemming als vergader- en groepsaccommodatie.¹ Het houtskelet en de hoge sporenkap zijn daarbij intact gebleven. De uit het lood staande draagconstructie is recht getrokken en verstevigd door het aanbrengen van dwarsbalken. Daar waar nodig zijn aangetaste stijlen en sporen vervangen door nieuwe. De muren zijn geheel nieuw opgetrokken rond het oorspronkelijke houtskelet. Hierbij zijn geen originele materialen hergebruikt. De hoofdvorm van de stolpschuur is behouden gebleven. In het oorspronkelijke interieur dateerde de indeling in vakken uit de begintijd van de stolp als wierschuur. Deze vakken, die bij de verbouwing niet gehandhaafd zijn, konden door verschillende wierhandelaren gehuurd worden voor de opslag van geperste balen wier. De wierteelt is eeuwenlang van groot economisch belang geweest voor het eiland Wieringen. De 16de-eeuwse Wierdijk werd van oudsher versterkt met een strook van wier, een zogenoemde wierriem. De wierschuur vertelt met de Wierdijk, één van de oudste, overgebleven dijktypen in Noord-Holland, een belangrijk deel van de geschiedenis van de waterbeheersing in Noord-Holland. De in 1969 gebouwde woning is in 2016 afgebroken. De koestal, die onderdeel uitmaakt van de nieuwe bestemming, valt niet onder de bescherming als Provinciaal Monument. Eveneens niet onder de bescherming als Provinciaal Monument vallen alle onderdelen, niet zijnde het houtskelet, de hoge sporenkap en de rietdekking.

Omschrijving

Op een rechthoekig grondplan gebouwde stolpschuur onder rietgedekt schilddak met aan de achtergevel een pannenrand van donkergrijze gesmoorde keramische dakpannen. In het voor- en achterdakschild bevinden zich 14 respectievelijk 16 gekoppelde daklichten, in het linker- en rechterdakschild vier daklichten. Het houtskelet van veertien dekbalkgebinten draagt een hoge sporenkap (nokhoogte binnenwerks is 11,25 m). Rechts in de voorgevel, waar zich vóór de renovatie de wagendeur onder kapel bevond, is een uitbouw gerealiseerd naar voorbeeld van het oorspronkelijke voorhuis. Het muurwerk is opgetrokken in roodbruine handvorm baksteen in staand verband.

Rechts in de **voorgevel** (ZW) de uitbouw onder met grijze dakpan gedekt zadeldak met tuitgevel waarin beneden twee staande ramen en in de topgevel een klein vierkant raam. In de linker- en rechtergevel van de uitbouw één staand raam respectievelijk drie staande ramen en een deur. Links van de uitbouw twee schuifpuien.

De **linkergevel** (NW) heeft in het midden drie houten schuifpuien en links en rechts van de schuifpuien twee stalvensters in houten kozijnen.

De **rechtergevel** (ZO) heeft vier gemetselde steunberen waartussen twee dubbele openslaande deuren, links en rechts geflankeerd door een driedelige glaspui. Links en rechts van de glaspuien een stalvenster in houten kozijn. Achterin de gevel is de doorgang naar de voormalige koestal.

Tegen de gehele **achtergevel** (NO) zijn zwart geschilderde houten rabatdelen aangebracht. Links in de gevel een hoge entreepartij met dubbele glasdeuren en boven- en zijlichten, rechts drie houten schuifpuien. Links van de gevel de met verticale houten delen beklede muur waarachter de gang die de stolpschuur verbindt met de voormalige koestal.

In het **interieur** is de hoofdindeling in drie beuken min of meer gehandhaafd: een brede middenbeuk tussen de stijlen van de gebinten en twee smallere zijbeuken buiten de gebinten tussen de stijlen en

¹ De renovatie/herbouw is uitgevoerd in nauw overleg met de gemeente Hollands Kroon.

de zijmuren. In de middenbeuk en de rechterzijbeuk wordt een grote multifunctionele ruimte gerealiseerd. In de linkerzijbeuk worden binnenwanden opgetrokken voor het realiseren van een aantal kamers. Boven deze zijbeuk is evenals boven een deel van de middenbeuk een houten verdiepingsvloer gelegd. Het originele houtskelet is vrijwel geheel intact en is grotendeels in het zicht gelaten. De staanders van de dekbalkgebinten rusten op nieuwe, betonnen poeren. De originele, hoge sporenkap is eveneens in het zicht gelaten. In de nieuwe uitbouw aan de voorgevel is de boardroom.

Waardering

De stolpschuur is van algemeen belang uit cultuurhistorisch oogpunt als een op hoofdvorm gaaf bewaard gebleven voorbeeld van een wierschuur uit 1850 met hoge sporenkap en intact houtskelet van dekbalkgebinten. De wierschuur heeft door de ligging aan de Wierdijk grote situationele waarde. De combinatie Wierdijk en wierschuur is uniek; hierdoor heeft de stolpschuur tevens zeldzaamheidswaarde.

De bescherming richt zich uitsluitend op het houtskelet, de hoge sporenkap en de rietdekking.

De redengevende omschrijving is vastgesteld op 9 mei 2017 onder GSnr. 879652/934817

Achtergevel (NO)

Linkergevel (NW)

Detail stalvenster linkergevel

Rechtergevel (ZO)

Detail rechtergevel

Voorhuis

Interieur richting voorgevel

Interieur richting achtergevel

Interieur voorhuis

Detail binnenwand met standers in het zicht

Kap richting voorgevel (ZW)

Kap richting achtergevel

Kap richting linkergevel (NW)

Kap richting rechterdakvlak (ZO)

Detail standvinken met telmerken

Detail sporenkap, telmerken op de balken

Detail, enige originele dwarsbalk

Detail, nieuwe dwarsbalken

Detail oude en nieuwe nagels ter versteviging

Bevestiging nieuwe balk aan oude staander

Voordakschild

Uitzicht voorkant op de Wierdijk

Detail achtergevel rabatdelen

Uitzicht door achterdakvlak

Wierdijk met wierschuur

Wierschuur aanzicht november 2014

Wiervakken in de schuur (thans verwijderd)

Wierschuur begin 20^e eeuw, bron onbekend